

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

§. 11. Num 5. famosarum sensus obvius debuerit per Pontifices determinari, ut sciant fideles quid in Jansenio damnandum sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

§. II.

*Num Propositionum famosarum sensus
obvius oportuerit per Romanos
Pontifices singulari periphrasi circum-
scribi ac determinari, ut sciant fi-
deles quid damare ac ejerare in Ian-
senio debeant, ut prætendit Avitus,
Paulus Aurelius & alij?*

AVITUS sensus obvii ac naturalis dictarum propositionum illusor acerrimus, *Circum-* Parenesi scribatur, inquit, ille (quod fides exigit) verbis sim- *Vind.* pag. plicibus & perspicuis: atque ut caveri, despici ac 50. legitima juratione ejerari valeat, omnibus fideli- bus fiat obvius. Similiter Paulus Aurelius: Pa- tet ergo rursus ad meridianam lucem necessitas ur- gens, ut propositionum istarum sensus damnatus, *Prol. Gal.* ac non damnatus, vel damnatus saltem claris ac *pag. 68.* distinctis vocabulis exprimatur, indicetur, definia- tur: quo fideles omnes intelligent quid verum, quid falsum, quid sanum, quid erroneum, seu quid amplectendum ipsis repudiandumve sit: ac circa dogma obedientiam filialem, quam in præcordiis suis ad Præpositorum nutus paratam gestant, in articulorum istorum sonitu teneantur exerere. Et ante requirit: ut sit explicatio clara, tersa & distin- etia istorum sensuum. Et Exemplificat sensibus, sed maligne affectis, Lutheranorum & Calvini- starum, qui utique obvii ac naturales esse non possunt. v. g. *Aliqua præcepta omnibus justis vo- lentiibus & conantibus secundum præsentis vitæ vires sunt ab solute impossibilia.*

E 3

Sed

70 DISSERTATIO

Sed contra isthac effugia obviamus afferentes quod cum propositiones in se teræ ac claræ sint atque vi naturalis significantiæ unicolores, habent fideles normam eas repudiandi per Apostolicam Constitutionem quæ eas damnat damnandasque præcipit in sensu obvio, quem verba præ se ferunt, qui non nisi unicus est. Alij namque sensus verbis propositionum neutiquam subjacent. Non Lutheranus vel Calvinianus ut claret ex dictis. Non ille medius Tri-columnaris. Non Augustinianus quem Pontifices tartum etatum volueré, quemque etiam verba non præferunt; igitur unus ille se damnandum oculis ingerit, quem sine additione aut restrictione verba propositionum exerte efferunt.

Quemadmodum ergo Romani Pontifices non debuerunt determinare quid nomine *Gratiæ intellectum* vellent dum ad singulos pietatis actus Gratiam necessariam esse definiérunt, licet ad alienam significationem eam detorquèrent Pelagius & Cœlestius; ita nec damnatores dictarum famosarum exprimere debent, quod verba per se lucida damnandum offerunt. Et fors si lucem luci adderent, & in illâ quoque versicolores sensus invenirent iniquitatis filij, questio-nesque necterent interminabiles. Sed

Instantem conspicor Paulum Aurelium: *Si Pater-familias mandatum aliquod sedulo observandum insinuasset filiis, atque hi acriter disceptarent de mandati sensu, alijs hunc, alijs istum, alijs adhuc penitus disparatum causantibus: Si furgia ista indies incalescerent, ac diuturnâ dissensione irritatis animis ad manus & pugnos veniretur; quin & tandem pro anima res agi inciperet: Num existimamus posse fieri ut Pater diutius contineat viscera sua, nec mandati sui serissimum ac clarissimum sensum filiis in mutuam interencionem ruen-ibus explicet? At*

Res-

*Prolog. Gal.
pag. 68.*

Responsum referat. Debet id Pater-familias vel maximè si anceps ambiguumque mandatum dederit ac jurgiorum materiam suggesterit. Apostolica autem mandata terfa ac clara sunt de damnandis propositionibus juxta sensum quem verba præ se ferunt non ambiguè, sed lucide. Et hic unicus est, nec potest per se dissidiorum causa esse. Nec dissident super eo obedientiæ filij, sed iniquitatis suo arbitratu fingentes versicolores sensus à verbis propositionum prorsus alienos. Et quod ad dirimendum dissidia pertinet; Pontifices ambiguitatis omnis nebulas affatim dissiparunt dum non ut Lutheranas aut Calvinianas, sed ut Jansenianas hæreses in obvio isto sensu comprehensas perstrictas voluerunt, & Augustinum, sub cuius umbra Janseniani sese occulebant, intactum declaraverunt, intemeratumque ejus de Gratia efficace celebratissimum dogma in portu securitatis posuerunt. Jansenium itaque neutquam cum Luthero aut Calvinio componentes, & Augustinum à Jansenio dispescentes Romanæ Sedis Præsules, in uno sensu propositionum naturali ac obvio eoque Janseniano hærentes omnem Controversiæ ansam submovérunt.

Hæc audiant, hæc intelligent: & non litigent qui pacem & veritatem diligunt. Quod litigantium nemo sensum obvium invenire potuerit, non procul abeuntem ab illo consulant, quem pro meritis Magnum celebrant, Sapientissimum Virum Antonium Arnaldum de V. famosarum sensu sua sensa non obscurè pandentem, Illustrissimo Andegavensem Episcopo Franci suo Henrico Arnaldo, & oppositas damna tis hoc tenore afferentem audiant.

72 DISSE

De Prima propositione ita sentio :

Omnibus iustis volentibus & conantibus mandata
Dei sunt possibilia per vim interiorem & super-
naturalē in ipsis existentem : nec illis sic volen-
tibus deest gratia tum habitualis , tum actualis ,
quæ possibilia siant in actu primo , licet numquam
in actum secundum proditura sint sine actuali
auxilio actum illum secundum conferente.

De Secunda propositione ita sentio :

Datur in statu naturæ lapsæ aliqua gratia actualis interior , quæ propter resistentiam voluntatis
liberè agentis caret effectu ad quem ex se potestatem confert , & ad quem ordinatur in eodem
subjecto per voluntatem Dei antecedentem . Nulla tamen datur gratia actualis interior , quæ non habeat eum effectum ad quem ordinatur per voluntatem Dei absolutam seu consequentem .

De Tertia sic sentio :

Ad merendum & demerendum non sufficit in statu naturæ lapsæ libertas sola à Coactione , sed requiritur Libertas à necessitate naturali , sive à determinatione absoluta ad unum ; proindeque requiritur indifferentia activa ad utrumlibet , non illa quam Molivistæ commenti sunt , sed illa , quam D. Thomæ Schola defendit .

De Quarta ita sentio :

Semi-Pelagiani non ideo hæretici , quod dicent , Voluntatem gratiæ supernaturali internæ resisteret vel obtemperare posse , quinimò omni gratiæ resisti & obtemperari potest , quamvis illi , quæ vocatur SUFFICIENS , dum sola est , semper restatur , efficaci numquam .

De Quinta Propositione ita sentio :

Non est Semi-Pelagianum dicere Christum pro omnibus omnino mortuum . Afferere vero pro salute dumtaxat Prædestinorum Christum sanguinem fuisse , revera hæreticum est , quia licet

licet solis electis efficaci & absoluta voluntate salutem morte sua promereri voluerit, pro quibusdam tamen reprobis sanguinem suum fudit, iisque promeruit gratias, quibus ad salutem aeternam pervenire possent.

Pergit Arnaldus: *Habet vir clarissimus omnem meum de ipsis propositionibus sensum.* Et quidem sine relatione ad Jansenij librum, quem non damnat è verborum cortice elicatum. Nam de Jansenio subdit: *Sed illud etiam statuat necesse est, reliquam Controversiam, an scilicet quinque propositiones sint in Jansenio meram facti questionem esse, à fide prorsus distinctam & alienam.* Enitescit equidem Arnaldus ad obvium verborum sensum Anti-thesim suarum propositionum concinnare allaborasse, non utique Lutheranum aut Calvinianum, nec ad alium in medio columnæ statutum, sed ad illum qui alio titulo ater apparet & orco dignus, & Augustini scholâ prorsus eliminandus. Atque quidquid defacto hoc, an dictæ propositiones in Jansenio sint, ambegerit, videtur vel nescius damnando propositiones in obvio sensu Jansenium ipsum transadegisse ac jugulasse. Et adhuc supereft qui dicat quod *Neque adhuc quispiam in mundo compareat, qui sensum illum obvium tantis vociferationibus obstrepenrem accurate atque ad amissim figere impunè audeat?* En unum è multis Arnaldum, qui licet illimis non sit, sensum tamen obvium penetrasse visus est accuratius quam omnes Jansenij Protagonistæ, multumque ab Hæterorum Placitis saltem quoad maiorem partem famosarum propositionum damnabilem sensum avulsit.

CORNELII JANSENII
 FERALIS PENTAS
 Africani Solis Fulgore
 perstricta

*Priusquam Apostolico ful-
 mine icta.*

Necessarium , & utile est etiam
 quæ scripta sunt scribere , ne leve
 existimetur , quod non frequenter
 arguitur : Sanum enim putant esse
 quod dolet : nec vulnus super-
 ductâ cute sentiunt ; sed intelli-
 gant perventurum ad Sectionem ,
 quod habuerit perseverantem tu-
 morem. *Sanctus Prosser ad Augu-*
stinum.

L I-